

ZAVIČAJ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historijuBroj 49
Godina XXV
Maj, 2020.
[str. 123-126]

© Monos 2020

Esedu Kovačeviću, uz tridesetogodišnjicu izuzetne umjetničke karijere: “Bit će, vazda, moj jarane!”

Damir Galijašević

Esad Kovačević je jedan od najboljih interpretatora sevdalinki u Bosni i Hercegovini, vrijedan učenik Safeta Isovića, Omera Pobrića i dr. Iako je prigodnog karaktera, tekst donosi značajne podatke iz umjetničke karijere ovog vrsnog zaljubljenika sevdaha.

Ključne riječi: Esad Kovačević, sevdalinka, Miričina, Gračanica

Ima u našoj historiji mnogo onih koji svojim izuzetnim umjetničkim bitisanjem dokazuju da kultura nije privilegija velegrada. Na ovim našim, balkanskim prostorima, ima mnogo Gračanica. Jedna je, ipak, ona prava, čista, ljudska, Gračanica – od posla čaršija. Istočno od ove, prave Gračanice, granično sa općinom Lukavac, već nekoliko vijekova egzistira mjesto Miričina. Mjesto dobrih, vrijednih ljudi, poznatih i po tome što pjesmom daju mira svojoj duši.

U porodici Rešida i Dude Kovačević, pjesma je bila sastavni dio života. Znali su, nakon cjelodnevnog napornog rada, pjesmom odagnati sve teškoće. Jedno bi pjevalo prvi glas, drugo bi pratilo. Pjesmom, radom i čojstvom zadojili svojih devetoro djece. A Boga mi i deseto, ono kome je kum bio, nije šala, Josip Broz Tito. Deseto dijete u porodici Rešida i Dude Kovačević bio je samim rođenjem privilegovani i predodređen za uspjeh. Zbog tog Titovog kumstva, ni do današnjih dana nije se odrekao nadimka “Kum”. Esed Kovačević – Kum.

Izuzetno naglašenu muzikalnost u početku je brusio kroz KUD “Sloga” iz Miričine, čiji je član Eso bio od ranog djetinjstva, kao i na školskim priredbama, čiji je bio redovan učesnik. U periodu elektrotehničkog studija u Čačku družio se, pjevao i nastupao sa tada velikim zvijezdama bivše nam države: Mi-

roslavom Ilićem, Dobrivojem Topalovićem, Verom Matović, ali ljubav prema rodnoj grudi i svojoj Miričini pobijedila je ljubav prema mikrofону. Veće muzičke uspjehe sudbina je odredila nešto kasnije.

Sudbonosna godina za muzičku karijeru Eseda Kovačevića bila je prije tačno tri decenije. Godine 1989. u produkciji "Omega" Omera Pobrića snima svoj prvi materijal "Nema više, moj jarane". U izdanju izdavačke kuće "Diskoton", mladi Esed Kovačević postaje osvježeno na jugoslovenskoj muzičkoj sceni. Iste godine s pjesmom "Nek se pjeva, nek se igra" ostvario je zapažen nastup na čuvenom festivalu "Ilidža". Počinju turneje sa najvećim: Safetom Isovićem, Mehom Pužićem, Zehrom Deović, Bebom Selimović, Hankom Paldum, Hasibom Agić, Josipom Pejakovićem, počinju radio i televizijska snimanja.

Ranih devedesetih godina, Esed Kovačević se često pojavljivao na jugoslovenskoj radio televiziji. Bio je čest učesnik kulturnih emisija Televizije Sarajevo za jugoslovensku RTV shemu tog vremena: "Meraklije", "Folk-filigran", "Đerdan". Čuveni bosanski publicista, novinar i televizijski voditelj, rahmetli Vehid Gunić u svojoj knjizi "Sevdalinka: autori, tumači" napisao je o Esedu Kovačeviću iz tog perioda sljedeće: "Kada se uoči strašnoga rata pojavio na već prilično klimavoj muzičkoj sceni, barem kad je riječ o tumačima sevdalinki, Esed Kovačević je naglo bljesnuo, jer je imao sve preduslove da preko noći uleti u sami vrh baštinka te naše pjesme. Bio je naočito, skroman, lijepoga i stasa i glasa; imao je, dakle, sve preduslove da postane zvijezda."

I tada je, baš kao i danas, Eseda Kovačevića krasila izuzetna skromnost, hrabrost i odvažnost. Iz tog vremena ostala je upamćena njegova vanserijska interpretacija pjesme "Ni Bajrami više nisu", u vrijeme kada o Bajramu i nije bilo tako popularno pjevati. Eso je bio jedan od rijetkih koji je imao, kako Gunić navodi, "i građanske i umjetničke hrabrosti, kada mnogi nisu ni htjeli ni smjeli."

Pojavio se u "Meraklijama" bar dvadesetak puta, čak i u onim posljednjim, 02. aprila 1992. godine, samo četiri dana prije početka opsade Sarajeva.

Mogao je Esed Kovačević, u godinama koje su uslijedile, napraviti veliku regionalnu karijeru negdje iz inostranstva, onako kako su to tada činile njegove, danas popularnije kolege. Njem su, ipak čast, ponos i nam bili iznad i karijere i uspjeha. Cijeli period agresije na Bosnu i Hercegovinu proveo je u svojoj zemlji, braneći je i pjesmom i puškom. Učestvovao je i na prvom festivalu narodne muzike BiH "Bosna slobodi pjeva" u Lukavcu 1994. godine, sa pjesmom "Ponos bosanski" koju je napisao dvojac Nedžad i Suljo Alić, također iz Miričine. Dvije godine zaredom, i 1995. i 1996. na festivalu u Lukavcu odnio je prvu nagradu, sa pjesmama "Sevdisanje" i "Džanum Fato", priznatih autora Mujage Ćosića, Dilvada Felića, Aide Bećirović, Mahmuta Ramića, Abaza Bijedića i Samira Zavlana. Sljedeće, 1997. godine sa pjesmom Omera Pobrića "Bosna je u nama" osvojio je drugu nagradu žirija, a 1998. zapažen uspjeh sa pjesmom "Hajro, Hajro, pusta željo", koju su napisali Spaso Berak i Samir Šojko. Višestruko je nagrađivan i na festivalima u Bihaću, 1997. i 2018. godine, kao i na Festivalu zavičajne pjesme u Velikoj Kladuši 2012. godine.

Sav period svoje osebuje muzičke karijere proveo je u rodnoj Miričini i odatle "s pjesmom" putovao širom svijeta. Kao član prve postave Fondacije Omera Pobrića "Institut sevdaha", pronosio je sevdah od Australije do Amerike, širom Evrope, pa čak i na egzotičnim Kanarskim otocima. Dvadeset godina bio je jedan od najbližih saradnika neprevaziđenog borca za sevdah, velikog i znamenitog Omera Pobrića, koji je jednom prilikom izjavio: "Ako postoji jedinica mjere u sevdahu, nakon Safeta, Esed Kovačević je jedinica mjere." (Koncert "Instituta sevdaha" u Tešnju, privatni arhiv D.G.) Redovan je učesnik koncerata sevdalinki u zagrebačkoj

dvorani "Vatroslav Lisinski", beogradskom "Sava centru", ali i festivala i koncerata širom Bosne i Hercegovine.

Trideset godina Eso pjeva da "nema više, moj jarane..." Povodom tri decenije briljantne umjetničke karijere, izuzetnih ljudskih i umjetničkih dostignuća, ipak se ne mogu složiti da "nema više..." Ima, biti mora, a bit će uvijek, dok god je iskrenosti među nama. Iskrenom prijatelju, čovjeku, umjetniku, profesionalcu, pjevačkoj veličini, uz čestitke za jubilej: **"Bit će vazda, moj Esede!"** (U Sarajevu, 05.08.2019.)

SUMMARY

TO ESED KOVAČEVIĆ, ON THE THIRTIETH ANNIVERSARY OF HIS EXCEPTIONAL ARTISTIC CAREER: "IT ALWAYS WILL BE, MY FRIEND!"

Esed Kovačević is one of the best interpreters of sevdalinka songs in Bosnia and Herzegovina, a diligent student of Safet Isović, Omer Pobrić and others. Although fitting, the text brings significant data from the artistic career of this excellent lover of sevdalinka songs.

